

2. oldal * Hegyközszentmiklóson járt az érmihályfalvi Móka színjátszócsoport

6. oldal * Környezettudatos diákokat nevelnek a Petőfi-liceumban

8. oldal * Beszélgetés Máté Piroska meteorológussal, az időjárás-előrejelzés szerelmeseivel

Nagykorú lett a borverseny

Rekordrészvétel az érmelléki rendezvényen

Fekete Katalin

„Dolgoznak” a borverseny bírálói

„A szőlő halála csak átváltozás... A szőlőből must lesz, a mustból bor. A szőlő ereje velünk marad, halálával kellett bevennie az időtlenséget.” (Pilinszky János)

* Méltóképpen ünnepelte „nagykorúságát” a tizennyolcadik alkalommal megrendezett Érmelléki borverseny március 3-án, hiszen a tavalyhoz képest szinte megduplázódott a versenyző borok és borvidékek száma. A meghirdetett három kategóriában idén 161

nedűvel (86 fehér száraz, 20 fehér aromás, 55 vörösborral) neveztek a 22 településről (Bihar, Bihardiószeg, Csongrád, Derecske, Dunaadony, Érabrány, Érbogyoszló, Érköbökút, Érmihályfalva, Hegyközszentimre, Hegyközszentmiklós, Kokad, Létavértes, Monospetri, Nagyszalonta, Nagyvárad, Ottomány, Sopron, Telegd, Temesvár, Vedresábrány és nyilván Székelyhíd) érkezett borosgazdák a Székelyhídi Munkásklubban tartott megmérettetésre.

Folytatás a 3. oldalon

MEGHÍVÓ

Március 15-e jelképpé vált, nemzetünk szabadságszeretétét, szabadság utáni vágyát fejezi ki. Ezen a napon az 1848–49-es magyar forradalom és szabadságharc kezdetét ünnepeljük. Városunkban, mint minden évben most is fejet hajtunk a szabadságharc áldozatai előtt és megkoszorúzzuk a művelődési ház falán elhelyezett Petőfi-emléktáblát, a következő program szerint:

16 óra: köszöntő beszédek

16.10: Székelyhídi Férfikórus előadása

16.20: Búzavirág Népdalkör ünnepi összeállítása

16.30: a székelyhídi református egyházközség vegyes énekkarának műsora

16.40: koszorúzás

Az ünnepséget követően a megemlékezőknek lehetőségük nyílik autóbusszokkal Nagyváradra utazni és az ottani ünnepségen is részt venni, amelynek programja a következő:

15 óra: koszorúzás Rulikowski Kázmér síremlékénél

15.40: koszorúzás a Nicolae Bălcescu-szobornál

16.30: ökumenikus ima a nagyvárad-olaszi református templomban

17.30: koszorúzás és ünnepi beszédek Szacsavay Imre szobránál, majd huszárok, cserkészek és fúvószenekar által vezetett zászlós, fáklyás felvonulás a Fő utcán a Petőfi-szoborig

19.30: koszorúzás Petőfi Sándor szobránál

20.15: díszelőadás a Szigligeti Színházban

Akik szeretnének részt venni a nagyvárad-i megemlékezésen, kérjük szándékukat jelezzék a 0745-088240-s telefonszámon.

VÁRUNK MINDEN EMLÉKEZNI VÁGYÓT!

Érmelléki farsangmozaik

Vidáman búcsúztatták a telet a tanintézményekben

* Kisebbségi farsangi ünnepségeket tartottak Székelyhíd és a hozzá tartozó falvak minden iskolájában és óvodájában. A télbú-

csúztatás mindenütt jelmezekben, fánkkal, énekkel és tánccal, vidáman zajlott.

Összeállításunk a 4–5. oldalon

Találkozók a társadalom érdekében

A határon átívelő közösségi szolgáltatási rendszerről, illetve az egészségügyi ellátás javításáról tanácskoztak

* Több különböző társadalmi érdekeket szolgáló találkozót szerveztek Székelyhídon februárban. Az egyik egy határon átnyúló közösségi szolgáltatási rendszer kiépítésére

irányult, míg a másik az egészségügyben gyakran felmerülő problémák megoldását célozta meg.

Írásaink a 7. oldalon

Látogassa meg honlapunkat:

www.erhangja.ro

NE KÉSSÉTEK HARANGOK!

A műsorban elhangzanak többek között
KORMORÁN
dalok,
a Költő visszatér c. rockopera részletei,
ünnepi zenék, versek.

Pintér Tibor
énekes

Vadkerti Imre
a Kormorán énekes,
a Társulat tagja

Fehér Nóra
a Kormorán énekes

Békefi Viki
énekes

Bencze Sándor
színész, vers

A Székelyhídi Önkormányzat
tisztelettel meghívja Önt és családját
az 1848-49-es forradalom és szabadságharc
tisztelőre

2012. március 18-án 18 órakor
megrendezendő ünnepi megemlékezésére.

Helyszín: városi Sportcsarnok
A belépés díjtalan!

szervező: RMDSZ, ProSzékelyhíd Egyesület

„Mókáztak” a szentmiklósiak

☞ Az érmihályfalvi színjátszócsoporthoz kabarázó

☞ A szerző felvétele

A színészeknek sikerült mindenki arcára mosolyt csalniuk

„A színház játék. A játékhoz sok munka kell, de ha ez a munka a játék öröme adja, nem is érezzük többé munkának.” (Peter Brook)

* *Tanulj tñó!* című darabjával szerepelt Hegyközszentmiklóson az érmihályfalvi Móra színjátszó csoport. A csoport már harmadik alkalommal lépett fel falunkban, fergeteges sikert aratva. Több mint kétszáz nézőt kápráztattak el kabaráje-

leteikkel, slágerekkel, és természetesen a saját maguk által írt jelenetekkel, mint például *X-traktor*.

A színjátszó csoport egy adott témára építi fel előadásait, a szentmiklósi előadásban a tanügy témakörét dolgozták fel. (A Mókások az idők folyamán komoly darabokat is színre vittek a kabarájelenetek mellett, így Mórincz Zsigmond, Csiky Gergely, Bródy Sándor műveit.)

Az estén a következő szereplőknek szólt a véget nem érő taps: Boros Emőke Blanka, Boros József, Felvinczi Erzsébet, Felvinczi Fanni, Gyenge Attila, Hegedűs Attila, Hegedűs Erik, Kecskés Zoltán, Kovács Nikolett, Kulcsár Ágnes, Szabó János, Szabó Szilveszter és Zih Gábor. Köszönjük előadásukat, és reméljük, máskor is ellátogatnak hozzánk.

☞ Bérés Angéla

Jóska, a disznópásztor

Akkoriban nagyon mozgalmas volt a plébánia melletti udvar, az egykori grófi lovászuvar, ahol az állatfelvásárló- és értékesítő vállalat működött. A felvásárolt, összegyűjtött állatokat tovább szállították gazdaságoknak vagy a vágóhidakra. Az állatfelügyelőket pásztoroknak is nevezték. Ilyen közismert, tréfás, egyesek dilisnek tartották Ruszt Jóskát, akit az udvari főpásztor-sággal bíztak meg. Jóraivaló és tiszteletudó, nem mulasztotta el, ha arra járt, hogy ne köszöntötte volna a szomszéd kertben szőlőjét gondozó plébánost, néha még el is beszélgetett vele. Aztán történt egy napon, hogy a disznók kitérték a kerítést és összepocsékolták a szép szőlőt, mire a plébános felbőszült, és kitámadta Jóskát:

– Ha nem vigyázol az állatokra, ilyen kárt csinálnak nekem, beszélök a főnököddel... – s mondta volna tovább, de Jóska félbeszakította... Mondhatta volna, hogy mehet akár a Jó Istenhez is panaszra, de istenfélő, jómodorú ember volt, ezért így szólott:

– Tiszteendő atya, hogy kiálthat így rám, amikor mi kollégák volnánk...

A plébános sértődötten egyre jobban figyelte Jóskát és a szavába vágott:

– Miket beszél maga, ember?... Hogy merészel a maga kollégájának nevezni?! – mondta kissé mérgesen.

– Gondolja csak meg, mindketten pásztorok vagyunk! – kis szünet után tovább folytatta – Igaz ugyan, hogy maga lekipásztor, én meg csak disznópásztor vagyok..., különben ne tessék bosszankodni, idénnyomban megjavítom a kerítést!

A tiszteendő mit is mondhatott volna? Magában mosolyogva elismerte, hogy ha dilisnek tartják is, jól vág az esze Jóskának. Így ment fel a kertből folytatni napi teendőit.

A beszélgetésnek föltantója is volt, akit nem vettek észre, s aki nagyot nevetve lépett be az irodába, elmesélte a történetet, hangos lett az iroda a nagy kacagástól. Mikor a főnöknek is elmondták, ő is nagyot nevetett rajta, közben megértette a tiszteendő haragvását, amikor visszaemlékezett, hogy egy napon beszéde volt vele, s amikor megkínálta a kerti muskotályszőlő borával, amit nagyon tudott dicsérni a tiszteendő, mind azt hajtogatva, milyen „fenomenális” zamata van.

Társaságban ma is sokan megnevetik a történetet. Jóska? Szegény a Hatos kórházban töltötte élete végét.

☞ Forrás: Nánási Zoltán:

Egykori székelyhídi történetek, mindennapi apró villanások, anekdoták

Vendégségben a szandai bor- és süteményversenyen

* Nyolctagú hegyközszentmiklósi küldöttség vett részt Szandán, a Nógrád megyei testvértelepülésen szervezett bor- és süteményversenyen február 18-án. A helybeli gazdákból álló, Mocsár László helyi tanácsos által vezetett csoport minden tagja vitt magával a tavalyi szőlőtermésből származó nedűből, ám közülük csak ketten neveztek boraikat. A verseny négy kategóriában zajlott, úgy mint saját termesztésű fehér- és vörösbor, valamint vásárolt szőlőből készült fehér- és vörösbor. Örvendetes, hogy a saját termesztésű fehérborok kategóriában a győztes Deák Zsolt hegyközszentmiklósi gazda hozta el a pálmát. A süteményver-

seny az ügyes kezű menyecskek számára biztosított megmérettetést, és a finom ízek mellett sokszor az esztétikum is döntő volt. A 17 sós és 24 édes sütemény-, valamint 15 tortafélet négytagú zsűri értékelte, melynek elnöke Bérés Csaba székelyhídi polgármester volt. A zsűrik munkája közben verses, zenés-táncos produkciók szórakoztatták a jelenlevőket. Kicsiny csapatunk megtekintett néhány ottani pincét is, összehasonlítva az itthoni és az anyaországi eszközöket, technológiákat. Erdemes volt elmerni a magyarországi rendezvényre, és remélhetőleg folytatódni fog ez a szép hagyományteremtő tevékenység is.

☞ B. I.

Kisiparosaink szellemi önképzése

☞ A Székelyhídi Hírlap 1911. július 6-i vezércikke

A kisiparosok anyagi bajaival anynyira foglalkozunk, hogy szinte eltereli figyelmünket minden más lényeges kérdéstről, melyek éppen olyan fontosak, s melyeket nemcsak általános, de sőt kettős figyelemmel kell kísérni.

A kisiparosok osztálya az, mely manapság a társadalom mostoha gyermeke, melynek jajsza csak a nyomorúság határáig hat, de tovább a jólét küszöbéig nem bír jutni.

Közéletünk hatalmas faktorai korszakalkotó munkával foglalkoznak anélkül, hogy működésük delejébe belevonnák a társadalmi élet párját, a kisiparosok el feledt ügyét. Világos, hogy e nélkül munkájuk meddő, akik pedig ezen fennakadásnak nem kutatják deduktíve az indító okát, éspedig azért, mert hiányzik hozzá a jóakarát.

Kevesek vannak, kik a kisiparosok sanyarú helyzetét javításán tépelődnek, de az a kevés egy egész hatalommal ér föl, mely valóban elszántsággal küzd igaz voltáért. És, ha küzdelmük nem is terem egyebet, mint szűrő tövist, vegyék megnyugvással azt, hogy van még a kisiparosoknak egy hatalmas eszközük, mely a világteremtése óta uralkodik és ez nem más, mint a szellemi élet. Ez az egyetlen vagyon még, mely fölött senki sem rendelkezhetik, mely semmi féle néven nevezendő törvény által ki nem sajátítható, se meg nem szorítható. A kisiparosok létjogosultsága, önállósági jogköre veszelelyeztetve van, de szellemi birodalmuk megingathatatlan, bevehetetlen. Ez adja meg a rugót azon eszmékhez, melyeket e cikkben óhajtunk vázolni s ez az, ami arra indított bennünket, hogy cikkünk címét mindenki megértessük. A tételt akarjuk bizonyítani, hogy a kisiparosoknak feltétlenül szükségük van arra a szellemi alapra, mely minden tekintetben nélkülözhetetlen. Az a kisiparos, ki a szellemi műveltség magaslatán áll, kezében tartja sorsának gyeplőit, mert oly tényezővel bír, mellyel leginkább képes nem csak ideális, de valódi célokat is elérni. Mondom a szellemi vagyon felülkerekedik a mindenségből, és a kisiparosok elveinek megóvására képes. A szellemi önképzésbe nem szükségeltetik feltétlenül a szervezkedés, ez csak a formalitások kérdésének eldöntésére bírhat befolyással. A szervezkedés

csakis ott kívántatik meg, hol azt a helyi viszonyok igénylik s megvan a bizalom egymásban. A szellemi önképzésnek közvetlenül kell megtörténnie akképpen, hogy ez minden megrázkód-tatás nélkül tudjon lábra kapni. A szellemi érintkezés hiányát pótolja az olyan tényező, mely hivatva van törekvéseik, melyek keretében a szellemi életnek működnie kell. Nincs az a művelt nemzet, hol eziránt ne tettettek volna felsőbb helyről oly áldásos intézmények, melyeknek éppen mi szenvedjük hiányát. Ezért nem kell tétlenül elébe nézni azon jövőnek, midőn fenti óhajaink teljesülést másoktól, illetéktelenektől várjuk.

A kisiparosokban mindig megvolt és meglesz az az erő, mellyel szellemi tökéjét megszerzi, csak arra felé kell iparkodniuk, hogy ne egyoldalú, hanem teljes sikert érjenek el. A szellemi önképzésnek sok mindenféle eszköze van. Lehet válogatni bennük tetszés szerint, de kellő elővigyázattal, nehogy a dóre haladásra a benuulás álljon be. Az eszközök nyújtásában persze fordulni kell azokhoz a testületekhez, amelyeknek szabályaiban és törvényeiben gyökeredző feladatuk felkarolni mindazon mozgalmakat, amelyek helyes és előírt irányába haladnak, s melyek csak technikai és cselekvő dolgok. Nem megyek messze, itt vannak a hatalmas kultúregyesületek, melyek oly sok nemes célt valósítanak meg. De annál dicsőbb eredményt fognak tudni felmutatni, ha a kisiparosok háláját is kiérdemlik, mi jele volna annak, hogy a kisiparosok szellemi élete fellendítetett. Addig tehát, míg ezen remények teljesítése nem helyzetnek kilátásba, s nem lépnek a valóság stádiumába, építeni kell azt a bástyát, mely a fel-fel törő akadályokat visszaverni lesz hivatva, s ez a bástya legyen a kisiparosok menhelye, hol biztonságban fogják érezni magukat. Akkor lesz csak igazán öröm a kisiparosok szent ügyeivel foglalkozni, ha látni fogjuk, hogy az ige testet öltött. Ki ki ragadja meg tehát az alkalmat, hogy egy-egy kövel hozzájáruljon ama épülethez, melyből a kisiparosok szellemi műveltségeinek temploma lesz majd, és abban a hazafias érzület az oltár. Hiszen a kellőleg kiképzelt kisiparos osztály az ország legerősebb és legmegbízhatóbb támasza és talpköve.

Nagykorú lett a borverseny

📄 Emlékezés, meglepetések, jókedv a rekordrészvétellel lezajlott érmelléki rendezvényen

📷 A szerző felvételei

Versenyző borok sokasága

Folytatás az 1. oldalról

Igen nehéz helyzetben voltak tehát a XVIII. Érmelléki borverseny zsűri-jének tagjai – Gulyás Ferencz (Csongrád), Kelemen Ferencz (Csongrád), Pakó István (Székelyhíd), dr. Popa Dorin (Nagyvárad), Rittner Tibor (Nagyvárad) és Szász József (Léta-vertes) –, hiszen rekordmennyiségű borból kellett kiválasztaniuk a legjobbakat. Ez alkalommal a megszo-kottakon kívül különlegességekkel is kedveskedtek a borversenyre benevező borászoknak, valamint az érmelléki borkultúrát kedvelő, hagyományait ápoló érdeklődők-nek a szervezők, az RMDSZ helyi szervezete, az Európai Borlovag-rend érmelléki legátusa, a helyi polgármesteri hivatal és helyi tanács, illetve a Pro Székelyhíd Egyesület.

Megnyitó az emlékezés jegyében

A rendezvényt Rákosi Jenő érmelléki református esperes nyitotta meg, megköszönve az Úristen gondoskodását, és azt az erőt és munkába vetett hitet, mellyel a gazdák munkáját irányítja.

A szervezőbizottság részéről Magyar Attila szólt az egybegyűltekhez. „Hálával emlékeznünk azokra a szőlősgazdákra, borászokra, akik évszázadokkal ezelőtt elültették vidékünkön az első szőlőtökéket, szorgalommal, hozzáértéssel, szeretettel gondozták ültetvényeiket, és hírnevet szereztek az Érmellék borainak. Azokra is hálával kell gondoljunk, akik annak idején megálmódták és megvalósították az első érmelléki borversenyt. Hogy kezdeményezésük, munkájuk nem volt hiábavaló, azt mi sem bizonyítja jobban, mint hogy évről évre jobb és jobb borok kerülnek a zsűri asztalára” – mondta a szervező.

A megnyitó zárásaként Rittner Tibor, az Európai Borlovagrend ér-

Huszárkíséret a felvonuláson

melléki legátusának vezetője üdvözölte a jelenlévőket.

Zatykó István. Az ünnepség folytatásaként a tavaly Bihar-diószegen avatott hospesek közül öten bor-

Új hospeseket és bortanácsosokat avattak

Míg a zsűri munkáját végezte, addig a városközpontban pezsgett az élet. A múzeum épülete előtt indulva, az érmihályfalvi Syluette menettáncosok, fúvószenekar és hagyományörző huszárkíséretében a borlovagrend érmelléki legátusának tagjai és avatandó tagjai, valamint a tisztelt vendégek ünnepélyesen átvonulnak a város főterén a református templomba, ahol az új tagok rendkívüli istentiszteleten tettek fogadalmat Istenre és a borra. Rákosi Jenő esperes hirdette az ígét, az ünnepélyes avatóceremóniát pedig a borlovagrend ausztriai nagykövete, Jenei József celebrálta. Hospes lett Bereghi János, Béres Csaba, Bokor Apór, Duka István, Hegedüs Attila, Kajántó Pál, Kiss Zoltán, Kovács Zoltán, Oláh Zoltán, Pakó István, Pardek István, Rajna-Koppányi István, Sipos Sándor, Tóth Imre és

Borlovagok vonulása

tanácsosokká léptek elő: Fábíán Tibor, Kovács Lajos, Popa Dorin, Rittner Tibor és Várdai József. (A borlovagrendben egyébként négy rangfokozat van: hospes, bortanácsos, borbíró és borlovag – hölgyeknél bordáma.)

Ezután a résztvevők felvonultak a munkásklubhoz, ahol finom étel és természetesen érmelléki bor várta a vendégsereget.

Eredmények és szórakozás

Az eredményhirdetés előtt meglepetéssel is szolgált a szervezők: Kiss Lívia operett és nótaénekesnő, valamint Szócs Lőrincz primás és Kiss Géza billentyűs szórakoztatta a jelenlévőket.

A borversenyen a benevezett 161 borból összesen 44 ért el arany-, 49 ezüst- és 47 bronzfokozatot. A legnagyobb pontszámot (19,51) Fábíán Tibor bihardiőszegi borász muszkát ottonel bora érte el, így ő szerezte meg a rendezvény nagyarany díját.

Fehér száraz bor kategóriában a székelyhídi Murguly Zoltán királyleányka bora bizonyult a legjobb-

nak, így a legjobb székelyhídi borásznak járó Mihály Gábor szobrászművész által készített Miskakancsót ismét ő őrizheti egy évig. A fehér aromás és vörösborok között Preku Gyula kokadi borász győzelmeskedett.

Az eredményhirdetést követően hajnalig tartó bálban szórakozhattak a jelenlévők, a talpalávalót, a jó hangulatot Fodor Sándor és Bajnok Csaba biztosította.

Végezetül idézzük az első Érmelléki Borverseny „főítésének”, a kiváló szakírónak, a borászat hazai atyjának, Csávossy Györgynek a gondolatát, aki lélekben jelen volt, és telefonon üdvözölte a XVIII. Érmelléki Borverseny résztvevőit: „Az ember egyik legősibb törekvése, nem ritkán szenvedélye, az alkotás. Ennek legszelesebb területe a művészet, annak minden termő oldalával. A művészi termékek kincstárában egymás közelébe kerül a szépirodalom és Isten ajándéka, a bor, melyek egyaránt esztétikai értékek hordozói és közvetítői. (...) itt Erdélyben, minden csepp bor, minden leírt sor e varázslatos táj ízeinek a tolmácsa kell legyen.” (Csávossy György: A bor dicsérete)

✂ Fekete Katalin

Az új borlovagokat ünnepi istentisztelet keretében avatták fel

Érmelléki farsangmozaik

Q Vidáman búcsúztatták a telet a tanintézményekben

Találékony előadás a Petőfi-líceumban Caramboll-koncerttel fűszerezve

* Nagyszámú közönség előtt rendezték meg idén a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum diákjai és tanárai farsangi előadását a mun-

kásklubban február 17-én, pénteken. A négy tizedik osztály által szervezett műsor megkezdése előtt új helyi diákzenekar, a Caramboll

lépett színpadra. A zenekar öt tagból áll, Balogh Boglárka énekes, Holter Anett ritmusgitáros, Kulcsár Alex basszusgitáros, Makra Gábor

szólógitáros és Pop Dávid dobos. Bemutatkozásukat nagy taps jutalmazta.

A farsangi előadásra való készülődés nyilván ebben az évben sem volt zökkenőmentes, de a végeredmény nagy sikert aratott. Az előadás során megtekinthettünk különböző műfajú előadásokat, láthattunk sztárparódiát, figyelemmel kísérelhettük, hogy néhány tanár hogyan

kezeli a hirtelen jött kényes és tizen-nyolcas karikat igénylő kérdéseket, találkozhattunk Valóvilágba illő jelenetekkel, betekintést nyerhettünk többek között a *Rómeó és Júlia* színdarabba, valamint a Hupikék Törpikék életébe is egy kis jelenet erejéig. Minden témában és műfajban megtalálták magukat mind a diákok, mind a tanárok. Az egész közönség számára szórakoztató program volt.

✂ F. E.

A Hupikék Törpikék életjelenete

Nagy sikert aratott az iskolában nemrégiben alakult Caramboll együttes

A felnőttek is gyerekek lehettek az érköbölküti óvodában

* Nagy kíváncsisággal várták az érköbölküti óvodások február 24-i farsangi ünnepség napját. A kicsik már reggel megérkeztek az óvodába, ahol még apró készülődésekkel, gyakorlásokkal foglalkoztunk. Délre megérkeztek a szülők is, a gyerekek nagy örömmel végre felvehették az otthon elkészített jelmezeket. Óvodánkban első

magam) is bemutatták a jelmezeiket. A jelmezbemutató után Zsigmond Levente, óvodánk felelős tanára köszöntő beszéddel egybekötve a gyerekeknek és a szülőknek is kisebb ajándékot, valamint oklevelet nyújtott át.

Az oklevelek és ajándékok kiosztása után következtek a vetélkedők, amelyen egyaránt részt vettek a gyerekek és a szülők. Az első versenyszámban a szülőknek kellett felfűzött fánkot etetniük a gyerekekkel anélkül, hogy bárki hozzáérne a fánkhoz. Fordított felállásban persze a felnőtteknek gyorsabban ment a fánkevés. A második vetélkedő a székfoglalójáték volt. Ugyancsak előbb a gyerekek játszottak – mivel velük szinte mindennap játszodjuk ezt –, ezért ők mutatták be a játék menetét, majd itt is a szülők folytat-

Beöltözött szülők, óvónők és gyerekek együtt

alkalommal a szülők is különböző ötletes jelmezbe öltöztek. Így a felnőttek is pár órára újra gyerekek lehettek és önfeledten szórakozhattak a gyermekekkel, minden gondot félretéve.

Az ünnepség első részében a gyerekek télűző verseket és énekeket adtak elő, majd versikéikkel bemutatták az erre az alkalomra készített jelmezüket is. A gyerekek után a szülők és az óvónők (Rákóczi Irén Gyöngyi és jó-

ták, akik nagyon könnyen beletanultak. A vetélkedők után elérkezett a megérdemelt evés-ivás, bulizás ideje.

Szeretném megköszönni az ünnepségünk megszervezésére kapott segítséget az előbb említett felelős tanárunknak és a szülőknek. Remélem, hogy farsangi ünnepségünk elég volt ahhoz, hogy elűzzük az idejé hideg telet.

✂ R. R.

Mi a farsang?

A farsang a vízkereszt (január 6.) és a nagyböjt kezdetét jelentő hamvazószerda közötti időszak. Hagyományos, a színes télbúcsúztató néphagyományokra épülő vidám lakomák, bálók, multságok jellemzik. Csúcspontja az utolsó három nap, a farsang farka (farsangvasárnaptól húshagyókeddig), ami nagy multságok közepette ünnepelnek világszerte (közismert a velencei vagy a riói karnevál). A farsanghoz kötődik az úgynevezett torkos csütörtök, a hamvazószerdát követő nap is.

Ereszcsöpögős-fánkös szentmiklósi téltemetés

* A hegyközségi általános iskolában is farsangi maskarát öltöttek az I–VIII. osztályos diákok, annyi más iskolához hasonlóan február végén. Bár a hó látán huncutul csillogó szemek nem arról árulkodtak, hogy fő céljuk a tél elűzése lett volna, mégis úgy tűnik, sikerült a hideget elijeszteniük, hiszen a farsang napján az ereszek vadul csöpögni kezdtek.

Nem is lehet ezen meglepődni, ugyanis a helyi kultúrotthon színpadán Zorrók, farkasok, csontvázak, múmiák, öregasszonyok, hercegnők és még sok érdekes figura együtt igyekezett napot csalogatni az égre. Bár a gyerekeknek nem sok idejük volt felkészülni a nagy napra, hiszen a farsang időpontja csak az utolsó pillanatban vált biztossá, mégis igyekeztek kitenni magukért. Akinek nem sikerült jelmezét tökéletesen elkészíteni, az a háromtagú zsűritáncal vagy énekel próbálta meggyőzni arról, hogy megérdemli a számos díj egyikét.

A zsűri ezúttal nem is volt annyira szigorú, hiszen minden színpadra lépő gyerek kapott részvételi oklevelet és egyéb apró hasznos ajándékokat, az első három helyezett pedig

valamivel több, ugyancsak hasznos meglepetéssel gazdagodott. Miután minden osztály bemutatkozott és jutalmukat is megkapták,

A tévéből ismert mesterhármas alteregói látogatóban

következett a számukra talán legértékesebb ajándék, a jól megérdemelt buli. Erről természetesen a fánkok sem hiányozhattak: a szülők szorgos munkájának köszönhetően szinte megszámlálhatatlan számban díszítették a farsangi asztalt.

✂ P. E.

A ruhaárus a zsűrinek is megpróbálta eladni portékáját

Bál, bál maszkabál, köböküti karnevál

* Télbúcsúztató mulatságot tartottak az érköböküti általános iskolában február 23-án, szerdán, ahol a kis- és nagydiákok jelmezekkel, táncukkal és hangos mulatozásokkal próbálták meg elriasztani a telet. A farsangi mulatság főszervezője Zsigmond Lvente tanár és osztálya volt.

A karnevál reggel vette kezdetét a népszokások túrájával, amelyben minden osztály két-három hónaphoz kötődő népszokásokat mutatott be (a hónapokat korábban sorshúzással választották ki). A népszokások túráját az elemések nyitották, majd az V-VIII. osztályosok folytatták hónapjaik népszokás-ismertetésével. Az előadásokban közönség találkozhatott a vízkereszttel, szalmabábu-égetéssel, a húsvéti locsolás változataival, búzakaszálással és kévébe kötéssel, ezenkívül még szüreti mulatsággal, Márton napjával, Luca-székkal és sok más érdekes és lassan elfeledett népszokással. Szem nem maradt szárazon. A gyerekek bemutatóját szigorú zsűri pontozta, értékelt és díjazta.

A gyerekek jelmezes bemutatóján az őskor-szak dinoszauruszától kezdve Ludas Matyiig mindenki képviseltette magát, a jelmezeknek csak a képzelet és az anyukák kreativitása szabott határt.

A kisdíjak felvonulása után a tanárok és tanítónők jelmezes bemutatója következett. Míg a zsűri összeült és munkáját végezte, addig az I-VI. osztályos kisdíjak és az V-VII. osztályos lányok szórakoztatták a közönséget táncaikkal.

Kreatív érköböküti iskolásjelmezek

A népszokások túrájának díján és tortáján – melyet a főszervező édesanyja készített – két csapat osztozhatott: az I-VI. osztályosok Oláh Éva, Kovács Laura, Szűcs Katalin és jómagam vezetésével, illetve az V. osztály Rákóczi Lajos irányításával. A jelmezesversenyen a képzeletbeli dobogó legfelső szintjére Varga Viktória, Botos Stefánia, Bádon Ottó, Kiss Mátyás, Kovács Dániel, Bartus Balázs, Horvát Beatrix, Katona Róbert, Molnár Krisztofer és Paksi Imre állhattak. A tanárok jelmezes bemutatóját a farsang főszervezője nyerte.

Mindenki nagyon jól érezte magát, minden kicsi és nagy megtalálhatta a neki tetsző műsorszámot.

✂ G. A.

Ludas Matyi élő, szelídített lúddal

A farsangi mulatságot tánc és színesítette

Farsangoltak a székelyhídi Méhecskék

„Itt a farsang, áll a bál, keringőzik a kanál. Csárdást jár a habverő, bokázik a máktörő.” (Gazdag Erzs: Itt a farsang)

* Farsangi mulatságot tartott a székelyhídi református napközi Méhecske csoportja. Az apróságok már hetek óta készülődtek, két óvónőjük, Bozsóky Orsolya és Elekes Anna segítségével, hogy a nagy napon levegyék a lábukról leendő közönségüket.

Ez minden biznnyal sikerült is, hiszen már a műsor kezdete sem volt mindennapinak nevezhető. A kis maszkurások minden lépését sztárokat kísérő fotósok meglepő

nagyságrendű hada követte. Amikor mindenki elfoglalta a helyét, felcsendült az első ének, melyet Elekes Anna farsangi beszéde követett, melyben elmesélte a farsangi hagyományok rövid történetét.

A beszéd után katica-óvónéni (Bozsóky Orsolya) bevezette a kis jelmezesek verseit, akik mind nagyokat megszegyenítő bátorsággal álltak a rivaldafényben és teli torokból szavalták rövid és frappáns verseiket. Volt itt újságáros, varázsló, illatos kisvirág, tündérek, sütőtök, doktornő, foltos bocik, Jancsi bohóc, tigris és oroszlánok, nindzsa, de még Aranyhaj is tiszteletét tette e jeles eseményen. A verseket, még néhány népdal eléneklésével koro-

názták, melyeket vígan dúdolt a népes gyereksereg.

A siker persze nem maradt el, a jelenlévők vastappsal jutalmazták a kis művészeket, akiket a létavértesi óvoda két képviselőjéből (Janka Gáborné és Kántor Lászlóné) álló kéttagú zsűri ajándékosomaggal és oklevéllel jutalmazott.

A nagy izgalmak után elérkezett a várva várt buli is, ahol finomságokkal megrakott asztalok vártak kicsikre és nagyokra. A bál végén az esemény főszereplői vidáman s talán kicsit fáradtan tértek haza, titkon már arra gondolva, hogy minek is öltözzenek majd be a következő farsangon.

✂ V. B.

Játékok, versek, varázslatok az érolaszi kisiskolások és óvodások ünnepén

* Nagyon készültek a február 24-én tartandó farsangi ünnepségre az érolaszi általános iskolások és óvodások. Az Érolaszi Általános Iskola épületében tartott mulatság kezdetén bemutatkoztak az ötletes álruhákba öltözött gyerekek, először az ovisok, majd iskolások is, utóbbiak versek segítségével. A farsangot köszöntő verseket követően kvízzjáték, lekváretető verseny, lufitaposó verseny következett. A gyerekek saját varázslási, pantomimezési előadással is készültek.

A játék, móka, szavalások után mindenki kiment az udvarra, és el-

égették a kiszébabot. Ezt követően a gyerekek elfogyasztották a fánkot és a teát, amelyet Komsa Cecília, az egyik gyerek anyukája készített az ünneplők számára. (Ezúton is szeretnének köszönetet mondani neki a felajánlásért és jó szándékért.) A szavalások és falatozás után pedig buli vette kezdetét, amely alatt a gyerekek táncolhattak és szórakozhattak.

A farsangi ünnep mindenhol hagyomány, mindenki szeret megemlékezni róla, így az iskolapadban a gyerekek is nagyon örülhetnek egy kis ünnepi kikapcsolódásnak.

✂ F. E.

A két lábon járó élő hirdetőoszlop

A szülők büszkén pózoltak álruhás csemetéik mellett

Alig lehet felismerni a jelmezbe bújt gyerekeket

✂ Összeállította (kép és szöveg): Fazekas Evelin, Gódér Andrea, Rațiu Rozália, Pap Enikő, Ványa Blanka

Környezettudatos székelyhídi diákok

Versenyben gyűjtik a szelektív hulladékot a petőfisek

* Több országos szintű, szelektív hulladékgyűjtéssel kapcsolatos környezetvédelmi kezdeményezésben is szerepet vállal a székelyhídi Petőfi Sándor Elméleti Líceum.

A *Scoli pentru un viitor verde* nevet viselő országos projektben műanyag palackok, a *Recolamp* programban a veszélyes hulladékok, elemek gyűjtése a cél. Emellett az iskola saját elhatározásként a papír gyűjtését is bevonta a nagy munkába. Így alakult ki helyi szinten is egy nagy verseny, mivel az V-VIII. osztályos diákok közül az az osztály, amely a legtöbb pontot szerezte és a legtöbb hulladékot gyűjtötte, díjazásban részesül. A középiskolás osz-

tályok között is folyik a vetélkedés a nyereségért. A projekt irányítói Karancsi Kinga technológia, valamint Sălăjean Réka informatika szakos tanárnő.

A vetélkedő egyben országos verseny is, bármely iskola jelentkezhet, aki részt akart venni ebben a tanév végéig tartó programban. A projektek előjátékaként minden iskola kialakította saját Zöld sarkát (Colțul verde), amely figyelemfelhívásként hatott a diákokra, hogy mennyi problémát megelőzhetünk a szelektív hulladékgyűjtéssel. A Petőfi-liceum zöld sarka sikeresnek bizonyult, az iskola egy műanyag-palack-zsugorító berendezést nyert.

A programban elemeket, műanyag palackokat, papírt és kartont lehet minden hét csütörtökjén bevinni az iskolába, amelyeket a szünetekben vesznek át. A hulladékot a városi szemétszállító vállalat hordja el. Karancsi Kinga érdeklődésünkre elmondta, meglepően sok hulladékot hordanak a diákok minden héten, ez nagy örömmel tölt el mindenkit.

Ez az országos kampány minden iskolának számít, hiszen nagyon fontos, hogy a diákok és minden más ember megértse, hogy együtt igenis sokat tehetünk Földünkért a szelektív hulladékgyűjtéssel.

✎ Fazekas Evelin

Érköbölküti kisiskolások a Máté Imre-szavalóversenyen

✎ A szerző felvétele

Az iskolások tiszteletüket tették a verseny névadójának szobra előtt

* Először vett részt az Érmihályfalván szervezett Máté Imre-szavalóversenyen az Érköbölküti Általános Iskola kis csapata. Február 18-án a gyerekek és az őket kísérő pedagógusok (Kovács Laura, Rákóczi Lajos, Szűcs Katalin és Jómagam) az iskolabusszal jutottak el a verseny színhelyére. A szavalóverseny előtt tiszteletünket tettük a költő szobra előtt, és megkoszorúztuk a nemrégiben felavatott műalkotást.

A köbölküti iskolások három kategóriában indultak, az I-II. osztályosok között Bakos Arabella, Botos Stefánia és Oláh Milán, a harmadikos-negyedikos korosztályban Dienes Dominik, Bádon Ottó és

Kópis Csilla, végül a V-VI. osztályosok versenyében pedig Dienes Vivien és Martin Krisztina méretette meg magát.

A szavalóversenyről senki sem távozott üres kézzel, a gyerekek emléklapokkal, ajándékokkal, és sok-sok tapasztalattal térhettek haza. Oláh Milán különdíjat kapott. Reméljük, hogy az ott szerzett tapasztalatokat a következő versenyen majd kamatoztatni fogják a diákok. A felkészítő pedagógusokról sem feledkeztek meg a szervezők, őket is megajándékozták. Bár sikereink nem voltak nagyok, a jókedv hazafelé annál nagyobb volt.

✎ Góder Andrea

Bibliismeretüket bizonyították a gyerekek

* Érköbölküti és hegyközszentmiklósi diákok is részt vettek a vallástantárgyverseny körzeti szakaszán, amelyet idén Margittán, a Horváth János-iskolacsoportban szerveztek február 11-én.

A versenyt megelőző áhítatot a helyi református templomban Rákosi Jenő érmelléki esperes tartotta gyermekeink számára, a Sámuel I. könyve I. rész 22-28. verse, illetve a 3. rész 19. verse alapján. Az egyházi előljáró kiemelte: a gyermekeket hozni kell a templomba, mint Anna, amikor felvitte Sámuelt az Úr házába. Kérésekkel fordult a gyermekekhez: igyekezzenek valakit az Isten házába hívni; ne csak most legyenek a templomban, maradjanak meg mindig az Úr mellett; ne szűnjenek meg soha imádkozni, kéréseiket vigyék az Úr elé, tanítsák barátaikat is imádkozni; Isten kijelentését a gyermek Sámuel a szívébe zárta, zárjuk mi is a szívünkbe Isten szavát.

Imádság végeztével Bordás Mária helyi vallás szakos ta-

nár köszöntötte a Berettyószéplakról, Érköbölkütről, Érsemjénből, Hegyközszentmiklósról, Micskéről, Szalacsról, Szalárdról, Tarcsáról, Tótiból érkező versenyzőket, akik ezután átvonultak az iskolacsoport épületébe a valóságolimpiász megírására.

A megmérettetésen az érköbölküti iskolát Bakos Evelin, Cosma Giulia (VI. osztály), Horváth Beáta és Kaszoni Ákos (VII. osztály), míg a hegyközszentmiklósi tanintézetet Béres Alexandra-Emese, Molnár Edina-Emma (V. osztály), Bartos Emese-Edina, Hasznosi Orsolya (VI. osztály), Bartos Ildikó és Molnár Tünde (VII. osztály) képviselte. Isten gazdagon áldja meg őket, azért amiért a tanulásra fordították azt az időt, amit máskor játékra, tévénézésre, internetezésre fordítanának.

Az érmelléki tanulók utazási költségeit a székelyhídi polgármesteri hivatal fedezte.

✎ Érh hangja

A kiskorúak által leggyakrabban elkövetett bűncselekmények

Mint az iskolában, mint azon kívül megfigyelhető, hogy a diákok által leggyakrabban elkövetett bűncselekmények a következők:

- ütés vagy más erőszak;
- testi sérülés okozása;
- lopások (különösen az iskolatársaiktól, de kereskedelmi egységekből, autókából stb. is);
- rablások;
- nemi erőszak;
- kábítószer-fogyasztás.

A fiatalkori bűnözés előfordulásának kedvező körülmények:

- bizonytalan anyagi helyzet;
- családi felügyelet hiánya;
- bűncselekményre hajlamos családtag jelenléte;
- merészségre, lázadásra való hajlam;
- a baráti kör rossz irányú befolyása;
- nagykorú személyek befolyása;
- alkoholfogyasztás.

Nem szabad elfelejteni, hogy társunkat nem azzal segítjük, hogy toleráljuk a magatartását, hanem azzal, ha támogatjuk jó irányba való fordulását.

Hogyan büntetik azokat a kiskorúakat, akik bűncselekményt követtek el?

Nevelői módszerek, melyeket a kiskorúak esetében alkalmazni lehet:

- megszidás;
- ellenőrzött szabadság (egy évig);

- átnevelő központba való beutalás;
  - orvosi-nevelői központba való beutalás.
- „Azok a büntetések, melyek egy kiskorú esetében alkalmazhatók, a börtön vagy a pénzbírság, melyet a törvény ír elő elkövetett bűncselekmények esetében. A büntetések határa felére csökken.” (a büntető törvénykönyv 109. cikkelye)

Ez azt jelenti, hogy egy olyan tettért, amiért 6-10 év börtön jár, a kiskorúak ennek felét, 3-5 évet kapnak.

Becsüljétek meg a szabadságot! Túl nagy érték ahhoz, hogy ilyen könnyen lemondjatok róla.

„FIGYELMESEBBEN, NAGYOBB BIZTONSÁGBAN AZ ISKOLÁBAN!” kampány a nagyváradi tanintézményekben vagy azok közelében elkövetett bűncselekmények megelőzésére és leküzdésére

Figyelem! Figyelmetlenségéből, naivitásból, lázongásból kifolyólag értéktárgyak, pénz, de akár szabadság nélkül is maradhattok.

Megelőző javaslatok a diákok számára:

- A pénzt, mobiltelefont vagy bármilyen értéket ne a külső vagy a hátsó zsebekben hordják, főleg amikor tömegközlekedési eszközökön utaznak.
- Ne hagyjanak felügyelet nélkül a szünet vagy a tornaórák idején mobiltelefonokat, pénzt vagy más értékeket.
- Idegeneknek kérésére ne adják oda a telefonokat, akik különböző ürüggyel kérik el ezeket.

- Ne hívják fel magukra a figyelmet telefonnal vagy pénzzel.

• Ne próbáljanak egyedül igazságot tenni, ne válaszoljanak a provokációkra, ne kövessenek el erőszakos cselekményeket - ezek komoly következményekkel járhatnak és az áldozatból könnyen támadó lehet.

• Ne fogyasszanak alkoholt vagy etnobotanikus szereket - ezek ártalmasak lehetnek az egészségükre és torzíthatják a valóság érzékelését.

• Ne társuljanak olyan személyekkel, akiknek nem megfelelő a magatartásuk, erőszakosak és bűncselekményeket követnek el.

• Ne vegyenek részt semmilyen bűncselekményben, ne rejtgessenek lopott tárgyakat.

• Ne essenek nagyobb diákok csapdájába, akik bűncselekményre ösztönözik őket, mondván, hogy semmi rossz nem történhet. Ez nem igaz!

• Hogyha egy bűncselekmény áldozatai, illetve szemtanúi, sürgősen értesítsék a rendőrséget, a szüleiket vagy a tanárokat.

Bűncselekmények következményei

A kiskorúak ellen is folyhat bünyügyi nyomozás, őket is le lehet tartóztatni, elítélni, tehát nagyon kell figyelni.

Tizenéves korig a kiskorúakat nem büntetik jogilag. Ettől a kortól kezdve azonban egészen tizenhat éves korig már büntetnek jogilag abban az esetben, ha bebizonyosodik, hogy a gyerek beszámítható volt a bűncselekmény elkövetésékor, vagyis tudatában volt annak, hogy egy illegális dolgot követ el, és

tisztában volt ennek következményeivel. Miután betöltötte a tizenhat éves, a kiskorú ugyanúgy felel jogilag a tetteiért, mint a felnőttek.

Egy büntett elkövetése, a nyomozás, a letartóztatás vagy az elítélés megpecsételi a jövőt. Mindez az elszigeteléshez, a baráti kör elvesztéséhez, a tanulmányokról való lemondáshoz vezet, és kis esélyt ad a társadalmi létrán való felfelé haladásra és a sikeres életre.

A biztonság az iskolában töled is függ, te is hozzájárulhatsz!

Reagálj, ha:

- az osztályteremből vagy az öltözőkből eltűnnek értékek vagy pénz;
- agresszív osztálytársaid vannak;
- olyan verekedés, összekapás támadt, ami elfajulni látszik;
- egy társad szűrőfegyvert, botokat visz az iskolába, megfélemlíti vagy fenyegeti más társaitokat;
- egy diák bandája az iskolába jön, fenyeget vagy megtámad valakit;
- idegen személyek jelennek meg az iskolában;
- téged vagy társaidat fenyegetnek, megtámadnak hazaúton.

Vész helyzetben hívd a rendőrséget a 112-es számon!

A közbe nem lépésed bátoríthatja a bűnözőket, és holnap akár te is lehetsz a következő áldozat. Bizz a körzeti rendőrökben és kérd a segítségüket, ahányszor csak szükség van rá.

Székelyhíd város rendőrsége

Határokon átívelő partnerség

☞ Sokoldalú tervekkel kecsegtet a közösségi szolgáltatási rendszer

☞ Gönczl József

Szép számban érkeztek az eszmecserére érdeklődő civilek és vállalkozók a határ mindkét oldaláról

☛ Egyedülálló szolgáltatási rendszert kívánunk létrehozni a civil és a vállalkozói szféra aktív bevonásával romániai és magyarországi önkormányzatok. Az *Érték-határ: innovatív határon átnyúló közösségi szolgáltatási rendszer kialakítása* nevet viselő projektet Nyiradony, Újfehértó és Székelyhid városok, valamint Kiskereki község helyi hatósága pályázta meg a Magyar-Román Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013. keretében.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával idén márciusban megvalósuló terv célja egy klaszter kialakítása a szolgáltató feladatok ellátó civil szervezetekből. A magyar és a román szervezeteket egyesítő klaszter előbb az Újfehértótól Székelyhídig terjedő térségben, ké-

sőbb pedig a kialakuló önkormányzati szervezet egész területén fejtené ki tevékenységét.

A projekt rövid- és hosszú távú célkitűzései szerteágazóak. Már rövidtávon megváltozik az érintett önkormányzatok belső pénzügyi menedzsmentje, emelkedik a fejlesztési források aránya, a határtérségben élő, szociálisan rászoruló népesség életkörülményei javulnak. A projekt által a határ menti önkormányzatok partneri viszonyt alakítanak ki a szolgáltató szervezetekkel. A határon át történő szolgáltatásnyújtás révén az itt élő emberekben ilyen módon fokozatosan megszűnik a szigorú határral kapcsolatos félelem, és az európai szellemiségnek megfelelően számos új kezdeményezés indulhat el.

Első lépésként a partner önkormányzatok külön-külön, ugyanakkor egymás eredményeit, tapasztalatait felhasználva értékgazdálkodás-alapú helyi településmenedzsment stratégiákat alakítanak ki. Ezek nemcsak a pénzügyi szempontokat helyezik előtérbe, hanem a helyi értékeket (mint például a kultúra, a táj, a helyi hagyományok, a fenntarthatóság, vagy a település vonzereje).

Lehetőség nyílik arra, hogy az önkormányzatok az elképzeléseikből többet valósíthassanak meg polgáraik elégedettségére, mint amennyit a jelenlegi feltételeik megengednek számukra.

A projekt céljai nagyon hasznosak és kecsegtetőek mindenki számára, a fejleményekre később visszatérünk.

☞ Fazekas Evellin

Az egészségügyi ellátás helyzetéről és bővítéséről a tanácskoztak városunkban a bihari magyar orvosok

☛ Az egészségügyben gyakran felmerülő problémákra próbáltak közös megoldásokat találni a február 10-én, Székelyhídon szervezett közéleti fórumon. A *Decentralizáció, önrendelkezés, öngondoskodás az egészségügyben* elnevezésű összejövetelen számos Bihar megyei településről (Biharról, Félegyházáról, Szalacsról és Székelyhídról) érkezett magyar anyanyelvű háziorvos és településvezető tanácskozott a múzeum kis-

termében. Az esemény szakértői ifj. Ritli László jogász, egészségügyi elemző és dr. Földes Béla, a Bihar Megyei Kórház igazgatótanácsának elnöke voltak, a két házigazda pedig Béres Csaba, Székelyhíd polgármestere, valamint Kiss Sándor Elek, a Bihar Megyei Tanács alelnöke.

A Partium Alapítvány és az RMDSZ Bihar megyei szervezete által létrehozott Szacsvey Akadémia közös rendezvényének beszélgeté-

sei két fő témakör köré csoportosultak: a meglévő háziorvosi rendszerek bővítése, valamint a vidéki egészségügyi ellátás helyzete, funkcionalitása. A problémák és javaslatok megbeszélése oldott hangulatú kerekasztal-beszélgetésen valósult meg, melyből egy orvosok számára létrehozandó jogi fórum ötlete született. Ez a fórum lehetőséget nyújtana az orvosok számára, hogy gondjaikkal és a felmerülő problémákkal jogi sza-

kemberekhez fordulhassanak, valamint szakmatársaik tapasztalataiból ötletet meríthessenek.

Bár ez volt az első alkalom, a jövőben hagyományt szeretnének teremteni, hisz az orvosok körében osztatlan sikert aratott a jövőben megrendezendő hasonló jellegű fórumok megszervezésének ötlete, amelyek talán javíthatnak a romániai egészségügy válságos állapotán.

☞ Ványa Blanka

De finom falatok voltak

A jó barátok iszogattak. A szalonna, a kolbász és a vöröshagyma mindig ott volt az asztalon, amikor igencsak jól csúszott a bor. Feri bácsinál gyűlt össze a díszes társaság, nagy meglepetésükre hízott kacsá egészben, pirosra kisütve került a terítékre. Fejedelmi vacsorának is beillett volna! Lajos bácsi nagy hozzáéréssel darabolta fel, amikor már mindenki ott volt. Először a combokat, a szárnyakat, majd a mellét... Kinek mi jutott, szedegették a zománcos tepsiből és jóízűen fogyasztották, mintha még soha nem ettek volna ilyen ínycsikfalatokat.

- János - szólott Feri bácsi, fejével biccentve felé -, nézd csak, itt a püspökfalatja, a legfinomabb része! Te igazán megérdemled!

- Miért - kérdezte János -, hogy ő igazán megérdemli?

Senki nem törődött vele, ettek, iszogattak, nevetgéltek a trefákon. Feri bácsi elővette a szekrényből a híres cremonai mester, Guarneri hegedűjét, amit Ilușiu Péter bácsi megszólaltatott, olyan csodás hangokkal, hogy csak pianóban követték a Santa Luciát, nehogy megzavarják a hegedűszo varázsát. Kivételesen jól telt el ez az összejövetel... János is nagyon elégedett volt.

A középiskolában a pálmaház melletti vendégszobában lakott, hazafelé menet, a dombon felfelé azon gondolkodott, Feri miért emlegette, hogy ő érdemli meg a legjobb falatot a kacsából? Lefekvéshez készülődött, mikor az ablakra nézett. Tél volt, arra gondolva, hogy Magdus majd kisüti neki vasárnapra, az ablakba tette a szüleitől kapott hízott kacsát. Az ablakpárkány üres volt, a kacsának hűlt helye!!! Akkor értette meg, hogy nagyon megtreftáltak a barátok, miért ajánlgatta neki Feri olyan nagylelkűen a kacsá legjobb falatját, a püspökfalatot! Emlékezett, hogy egyik barátja beszólt, hogy este Ferinél találkozhatnak. Nyilván meglátta a kacsát, később visszajött és elcsente. A többit rendezték Feriék!

Kissé bosszankodott a kacsáért, de hamar elszállt a haragja. Hétfőn, amikor az iskola folyosóján találkozott a kollégájával, a nevetve közeledő Péterre, már jókedvűen mondta:

- Ti aztán alaposan megvicceltetek, de javatokra írom, hogy nem hagytatok ki a finom csemegéből, hogy részem lehetett a felejthetetlen szép estéből!

Még sok baráti összejövetelen jókedvűen emlegették, hogy nem láttak-e hízott kacsát János ablakában?

☞ Forrás: Nánási Zoltán: *Egykori székelyhídi történetek, mindennapi apró villanások, anekdoták*

Az utóbbi időben Bihar megyében több csalás, bűncselekmény történt, melynek áldozatai az idősek voltak.

A cselekvésmód tanulmányozása és az érintett áldozatok kihallgatása után a rendőrség arra a következtetésre jutott, hogy a bűnözők előzetes ellenőrzés alapján bizonyosodnak meg afelől, hogy az áldozataik hiszékenyek és hajlamosok a csalók csapdájába esni.

Ilyen jellegű bűncselekmények tettesei a csalók. Ők az áldozatok otthonaiban különböző mentségekkel, ürügyekkel jelennek meg, mint például:

- alapítványok vagy helyi hatóságok képviselői, akik tárgyi vagy akár anyagi segítséget nyújtanak az idős lakosoknak;
- különböző szolgáltatásokat nyújtó cégek részéről jönnek a villanyóra, a gázrendszer vagy a kábel- és telefonhálózat vizsgálására;
- jótékonyági egyesületek részéről érkeznek, akik külföldi gyógyszereket hoznak, melyeknek a vámadóját az áldozat kell kifizesse;
- elárúsítók, akik azt állítják, hogy ékszereik aranyból vannak;

- személyek, akik azzal az ürüggyel kérnek nagy pénzüsszegeket, hogy autóbalesetet szenvedtek, és cserébe különböző tárgyakat, például videokamerákat, bőröndöket vagy sárga fémből készített ékszereket adnak;

A bűnöző egy kifinomult személy, hatalmas tudással rendelkezik azon a területen, amelyben bűncselekményt próbál elkövetni. Fejlett improvizáló és a megátászó érzéke van, és ezáltal képes színészhez illő szerepet alakítani. Így nagyon szimpatikusnak, becsületesnek és meggyőzőnek tűnik.

A bűnöző jó emberismerő. Azok közül választ áldozatot, akik a legnaivabbak és a leghajlamosabbak a becsapásra. Sokszor a nyereségvágy elősegíti az áldozatok becsapását.

Meg kell változtatni a lakosságnak azt a felfogását, miszerint az újságokban és sajtóban megjelent bűncselekmények kizárólag másokkal történhetnek meg. Ez az alaptalan optimizmus ábrázolja azt, hogy az önvédelemi magatartás vagy nem eléggé ismert, vagy nem eléggé alkalmazott. Annak érdekében,

hogy mások ne legyenek a csalók áldozatai, a rendőrség alkalmazottai a következőket javasolják:

- ne bízzanak a névjegykártyákban, amit ismeretlenek felmutatnak és próbálják elhitetni azt, hogy ők vezető beosztásban vannak;
  - csak egy alapos ellenőrzés (személyi- vagy szolgálati igazolvány) után engedélyezzék a lakásba bejutást azoknak a személyeknek, akik azt állítják, hogy különböző szolgáltatásokat nyújtó cégek képviselői;
  - ne egyezzenek bele, hogy a pénzükkért cserében zálogban hagyjanak különböző tárgyakat, hiszen ezek lopottak vagy hamisak lehetnek;
  - ne vásároljanak jeggyűrűt, gyűrűt vagy bármilyen más tárgyat, melyek állítólag aranyból vannak.
- Hogyha Ön egy ilyen jellegű bűncselekmény áldozata, próbálja észben tartani a tettes lehető legtöbb arcvonását, és utána hívja a 112-t vagy 0764-262873-as, illetve a 0764-262709-es szolgálati telefonszámokat.

Székelyhíd város rendőrsége

Az időjárás-előrejelzés szerelmese

☞ Beszélgetés Máté Piroskával, a székelyhídi meteorológiai állomás rangidős meteorológusával

☞ A szerző felvétele

Utoljára középiskolás koromban jártam a székelyhídi meteorológiai állomáson, így a szokásnál is érdekesebbnek ígérkezett a következő beszélgetés. Odaérkezésemkor a rangidős meteorológus, Máté Piroška fogadott, aki már több mint három évtizede foglalkozik az időjárás-kutatás és -előrejelzés tudományával.

– **Mióta létezik Székelyhídon meteorológiai állomás?**

– Az állomás 1954-ben létesült, az akkori Gostat (állami mezőgazdasági vállalat – szerk. megj.) területén, majd 1956-ban költözött végleges helyére, az úgynevezett Veresdomb szomszédságába. Azonban a székelyhídi meteorológia története ennél jóval messzebbre nyúlik. Stubenberg gróf már az ezernyolcszázad évek végén érdeklődött a meteorológia iránt, és az ő megbízásából már ak-

„... mikor kezdtem jobban megismerkedni a meteorológiával, óriási szerelem lett belőle. Sokakat elrémiszt a sok matematika és a kódolt jelrendszer, amit használunk, de én pont ezt szeretem benne a legjobban.”

kor méréseket végeztek, melyekről adatok is fennmaradtak. Többek között a légnyomás, a hőmérséklet és csapadékmennyiség méréseivel foglalkoztak. Kezdetben az állomás a vízügyi igazgatósághoz tartozott, de manapság a kolozsvári észak-erdélyi regionális központ alá van rendelve.

– **Környékünkön nem igazán ismernek más meteorológiai állomást. Miért pont Székelyhídra esett a választás?**

– Valóban, régióinkban Nagyvárád után a következő nagyobb állomás Nagybaródon (Borod) van. Általában kisebb települések nem is rendelkeznek hasonló központtal. Azonban Székelyhíd egy igen különleges és jellegzetes klímával rendelkezik, amely megkülönbözteti a régió többi településétől. Ez az úgynevezett érvölgyi klíma, mely az ősi Ér folyó maradványaként maradt fenn nálunk. Ezt jól példázza, hogy Székely-

hídon télen hidegebb, nyáron pedig melegebb van, mint Nagyvárádon.

– **Hogyan fonódott össze az ön sorsa a meteorológiával?**

– Az egész a középiskolás kezdődött nyolcadik osztály végén, amikor választani kellett, hogy hol szeretném továbbfolytatni a tanulmányaimat. Persze volt addig számos gyerekes tervem, de akkor valamiért az aradi meteorológiai szakiskola tetszett meg. Ez volt abban az időben az egyetlen ilyen jellegű intézmény az egész országban. Miután elvégeztem az iskolát, Székelyhídra kértem a kihelyezésem. Nem nagyon ismertem a települést, de mivel Nagyvárádon gyakorlatoztam, ez tűnt a legközelebbi helynek hozzá, hát ezt választottam. A választás jónak bizonyult, és hűségesen ki is tartok mellette. Véletlenül bizonyult az első találkozás, de mikor kezdtem jobban megismerkedni a meteorológiával, óriási szerelem lett belőle. Sokakat elrémiszt a sok matematika és a kódolt jelrendszer, amit használunk, de én pont ezt szeretem benne a legjobban. Az egészben az a legcsodálatosabb, hogy ez a kódrendszer nemzetközileg elfogadott, ezért, ha én egy japán szakembernek mutatnám meg a méréseinket, közös nyelv használata nélkül is tökéletesen megértenék egymást.

– **Őszintén bevallom, hogy teljesen laikus vagyok a témában, és szerettem még sokan vagyunk így ezzel. Dióhéjban mesélne egy kicsit a meteorológusok munkájáról?**

– A méréseket a meteorológiai platformon, vagy más szavakkal megfigyelési ponton végezzük, amely a világ minden táján 26×26 méteres. A székelyhídi megfigyelési pont műszerei 124,5 méteres tengerszint feletti magasságban vannak. Több dolgot mérünk. Például a hőmérsékletet, amit a közhiedelemmel ellentétben mindig árnyékos helyen, talajtól

számított kétméteres magasságban mérünk. Ezenkívül vizsgáljuk még a légnyomást, csapadékmennyiséget, felhőzetet, valamint a napsütéses órák számát is. Ez egy speciális üveg-gömb segítségével történik. Ez a heliográf nevű műszer összegyűjti magában a napsugarakat és a hátánál lévő különleges papírcsíkot végigégeti a napsütéses órákban. A gyerekeknek ez az egyik kedvence, mert hasonlít egy varázsgömbhöz.

– **Ha már szó esett a gyerekekről, szoktak-e látogatók érkezni a meteorológiai állomásra?**

– Sokáig nagyon kevesen tudtak az állomás létezéséről, de az utóbbi időben igen sok iskolás fordul meg nálunk. Az életkor igen változó, kiskisiskolától egész középiskolásokig terjed. A gyerekek csodálkozó tekintettel figyelik a fura műszereket, és nagy figyelemmel hallgatják a bemutatásukat. Ez fontos is, hisz belőlük lehetnek a jövő meteorológusai.

– **Látom, hogy a méréseket óránként továbbküldik. Mi történik velük a továbbiakban?**

– A mérési eredmények Kolozsvárra, majd innen Bukarestbe kerülnek,

ahol többek közt ezek feldolgozásából születnek a meteorológiai jelentések, amit az úgynevezett sztármeteorológusok bemondanak a tévében. Persze ez csak a látványos része a dolgoknak, az adatokat statisztikusok is feldolgozzák, melyekből számos érdekes eredmény születik országos és településekre lebontott szinten is.

– **Nagyon tiszteletre méltónak tartom, ha valakinek olyan munkája van, amit nagyon szeret és ilyen hosszú időn keresztül képes kitarítani mellette...**

– Szerintem, mint mindenhez az életben, ehhez is elhivatottság kell. Nálunk is igen sokan megfordultak az évek során, de csak igen kevesek voltak, akik őszinte szeretettel viseltettek a meteorológia iránt. Ezek az emberek hamar ki is hulltak, elmentek másfelé szerencsét próbálni. Hajdanán még öten váltottuk egymást, és a mérések éjjel-nappal folytak. Mára ez a szám igen csak csökkent, jelenleg ketten vagyunk a kollégánommal, Kulcsár Elisabetával, és a mérések is csak a nap bizonyos szakaszaiban történnek. A közelmúltban ment

„Az utóbbi időben igen sok iskolás fordul meg nálunk. [...] A gyerekek csodálkozó tekintettel figyelik a fura műszereket, és nagy figyelemmel hallgatják a bemutatásukat. Ez fontos is, hisz belőlük lehetnek a jövő meteorológusai.”

nyugdíjba kollégánk és barátunk, Melán Zoltán, aki 42 évig teljesített szolgálatot a központban, akit nagyon tiszteltünk, mert nagyon sokat tanultam tőle az évek során. Ő volt a székelyhídi központ veteránja. Nagy úrt hagyott maga után, nagyon nehéz lesz pótolni a helyét. Nem könnyű a meteorológusi hivatás, az elmélet mellett nagyon sok gyakorlatra van szükség, hogy valakiből jó szakember váljon. Engem is sok mindenre tanított meg az idő, és a tapasztalataim java részét igyekeztem és igyekszem átadni a következő generációnak.

☞ Ványa Blanka

Nyerjen könyvet!

Szerkesztőségünk értékes könyvnyereményeket sorsol ki a mellékelt keresztrejtvény megfejtői között. **FIGYELEM! Egy megfejtő csak egy szelvényvel játszhat!**

A REJTVÉNY MEGFEJTÉSE: _____

Név: _____ Telefonszám: _____

Postacím: _____

Kérjük a kivágott szelvényt dobja be az *Ér hangja* dobozba március 22-ig, melyek a következő helyeken lehet megtalálni: **SZÉKELYHÍD – Petőfi Sándor Elméleti Líceum könyvtára, Székelyhídi Városi Könyvtár, Magyar papírbolt, CSOKALY – kocsmá, ÉRKÖBÖLKÚT – ABC, ÉROLASZI – ABC, HEGYKÖZSZENTMIKLÓS – ABC, NAGYKÁGYA – mezőgazdasági iskola.**

Előző számunk keresztrejtvényének megfejtői közül könyvet nyert:

Bálint Csaba (Székelyhíd), Boda Vivien (Székelyhíd), Deák Dávid (Hegyközszentmiklós)

	A HATODIK UTÁN JÖN CIMZETT PÁRJA	MÓKUSFELE RAGCSÁLÓ EPTŐ-ANYAG	FELFÉLE KÚSZÓ EZ A NAP URÁN	ROMÁN TEREPJÁRO-MÁRKA	ÖSSZERAKOTT SZÉNA FÁBEVÁGÁS (FALC)	LOCPOCS, SÁR REPULÓGÉP-CSARNOK
MEGFEJTÉS 1.				NEVETÉS DÁTUMRAG		
			SOKRÉSZES FILM ZOKOGO			
NEM EGÉSZ-SÉGES A FÖLDRE RAK				ÉRTÉKES NEMESFÉM MENY-ASSZONY		
ÁLLAMI ILLETEK		PÁRATLAN ITOKAI KÖLTŐI SÓHAJ		OROSZ NŐI NÉV MAGAM		
SZERB PENZNEM SZÉPTÉVÉS			SÁRKVIDÉKI SZARVAS RÓMAI 50		ZSÁKBAN VAN! ORVOSNÁL MONDJUK	
		MEGFEJTÉS 2.				?

Ér hangja

Székelyhíd és környéke havilapja. Kiadja és ingyenesen terjeszti a Pro Székelyhíd Egyesület.

Nyomás: Eden Productions, Nagyvárád

Felelős kiadó: Béres Csaba * Felelős szerkesztő: Aszalós Tímea

Lapszámfelelős: Pap Enikő * Lapterv és tördelés: E.

* Munkatársak: Bíró Orsolya, Csuka Tímea Boglárka, Fazekas Evelin, Fekete Katalin, Holczman Gergő, Ványa Blanka

Szerkesztőség elérhetősége: 417435 Săcueni str. Kazinczy Ferenc nr. 5/B, e-mail: erhangja@gmail.com, honlap: www.erhangja.ro

A kiadvány megjelenését támogatja:

Székelyhíd
Város
Polgármesteri
Hivatala